

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та навчальної
роботи

« _____ »

 О.Б. Жильцов

2019 р.

ПРОГРАМА

**комплексного кваліфікаційного екзамену з теорії та методики мистецтва
балетмейстера та філософії мистецтва**

Спеціальність 024 «Хореографія»

Освітньо-професійна програма 024.00.01 Хореографія

Освітній рівень другий (магістерський)

Київ – 2019

Програма комплексного кваліфікаційного екзамену з теорії та методики мистецтва балетмейстера та філософії мистецтва для студентів спеціальності 024 «Хореографія» освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія

Розробники: Медвідь Т.А., завідувач кафедри хореографії;
Вітковський В. В., доцент кафедри хореографії;
Коростельова М. Д. доцент кафедри хореографії.

Програму схвалено:

на засіданні кафедри хореографії Інституту мистецтв

Протокол від «__» _____ 201_ року №__

Завідувач кафедри Т.А. Медвідь

Програму затверджено на засіданні Вченої ради Інституту мистецтв

Протокол від «24» жовтня 2019 року № 9

Учений секретар

(підпис)

О.В. Коновалова

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму комплексного кваліфікаційного екзамену з теорії та методики мистецтва балетмейстера та філософії мистецтва розроблено на основі освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія другого (магістерського) освітнього рівня, Положення «Про організацію освітнього процесу у Київському університеті імені Бориса Грінченка».

Програму складено з урахуванням програмових вимог до змісту дисциплін формування загальних компетентностей та фахових компетентностей, а саме: «Філософія мистецтв», «Теорія та методика мистецтва балетмейстера».

Зміст програми розроблено на засадах компетентнісного підходу, з урахуванням принципів: системності, інтердисциплінарності, зв'язку теорії з професійною діяльністю.

Екзаменаційні завдання розроблено з урахуванням теоретичних завдань, що є визначальними у формуванні професійної компетентності майбутніх балетмейстерів та спрямовані на виявлення готовності випускника вирішувати професійні завдання.

Метою випробування є перевірка рівня засвоєння теоретичних знань з теорії та методики мистецтва балетмейстера та філософії мистецтва, виявлення рівнів професійної компетентності балетмейстера.

Завдання фахового випробування:

- виявлення здатності до розуміння процесів, що відбувалися в історії становлення та розвитку філософії мистецтва.
- з'ясування рівня знання та здатності до розуміння сучасної теорії філософського аналізу мистецьких явищ, зокрема методології культурологічного підходу.
- виявлення здатності генерувати нові, зокрема філософські, ідеї у професійній сфері, в тому числі у власній художньо-творчій діяльності.
- виявлення знань основних положень теорії та методики мистецтва балетмейстера: особливості виразних засобів в хореографії, закони композиції танцю; принципи побудови хореографічних творів, система їх

запису; етапи постановчої роботи балетмейстера, види діяльності балетмейстера.

- виявлення здатності використовувати набуті знання та вміння в процесі створення хореографічної композиції.

Комплексний кваліфікаційний екзамен з теорії та методики мистецтва балетмейстера та філософії мистецтв представлений тестом зі 100 завдань. На виконання 1 тестового завдання відводиться 1 хвилина 30 секунд. На кожне завдання тесту пропонується 3-4 варіанти відповідей. У більшості питань тільки одна правильна відповідь. В деяких питаннях необхідно встановити послідовність відповідей. Є питання відкритого типу, або такі, що мають кілька правильних варіантів відповідей.

За кожну правильну відповідь абітурієнт отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за правильно виконані завдання тесту становить 100 балів (вірно обрані відповіді із переліку запропонованих).

Зміст завдань зорієнтовано на виявлення у студентів художньо-естетичних, мистецтвознавчих та культурологічних знань, філософського осмислення сутності, соціального призначення та специфіки мистецтва у контексті культурницьких практик минулого та сучасності, які застосовуються при створенні хореографічних композицій у різному стилі та жанрі. Всі завдання мають професійне спрямування, їх вирішення вимагає інтегрованого застосування знань, умінь, навичок і способів діяльності.

У програмі подано змістові вимоги з філософії мистецтва теорії та методики балетмейстера.

Успішність студентів на екзамені оцінюється за рейтинговими показниками.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА МИСТЕЦТВА БАЛЕТМЕЙСТЕРА

Режисерсько-балетмейстерський погляд

Драматичні частини хореографічної вистави. Архітектоніка хореографічної вистави. Видові, жанрові та стилістичні особливості хореографічної вистави. Особливості безсюжетної хореографії. Сюжетна основа хореографічної вистави.

Режисерсько-балетмейстерська розробка хореографічної вистави

Ідея, тема хореографічного твору. Обробка літературного першоджерела (якщо вистава ставиться на його основу). Лібрето, сценарний план. Композиційний план та композиційне рішення взаємодії всіх виконавців сценічної дії – оркестр, балет, солісти, хор, міманс.

Балетмейстерське рішення лексичної частини хореографічної вистави

Хореографічний текст. Лексика танцю. Пантомімні епізоди. Пластичні мотиви.

Робота з музичним матеріалом

Аналіз та вибір музичного матеріалу. Співпраця балетмейстера з композитором при написанні авторської оригінальної музики для хореографічної вистави. Робота над компілятивним музичним рішенням. Сучасні вимоги до фонограм та аудіо-носіїв.

Аналіз сприйняття глядацької аудиторії хореографічного твору

Костюми виконавців (загальна маса, солісти, ексцентричні костюми). Сценографія. Світло та спец ефекти. Світлова партитура.

Основні напрямки творчих завдань сучасного хореографа

Балетні вистави. Хореографічна складова оперних вистав. Хореографія музично-драматичних вистав, класичних оперет. Хореографія сучасних мюзиклів та шоу. Хореографія телевізійних шоу та теле-вистав. Ансамблі народного танцю, ансамблі пісні і танцю, фольклорні колективи. Ансамблі сучасного та сучасно-спортивного танцю. Військові ансамблі та героїко-патріотична тема в хореографії. Історичний танець. Концертні програми театру танцю.

ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА

Становлення філософії мистецтва як методології теорії, історії та практики мистецької діяльності

Проблемне поле філософії мистецтв. Питання сутності та специфіки мистецтва у працях видатних філософів. Філософія мистецтва як поле творчої діяльності визначних митців. Проблема сутності мистецтва в античній філософії. Розробка питань філософії мистецтва видатними мислителями минулого. Визначні діячі образотворчого мистецтва у роздумах про природу і сутність мистецтва.

Взаємодія філософії мистецтва з мистецькими практиками в історичній динаміці

Формування методологічного вектору філософії мистецтва у діяльності ренесансних митців та мислителів. Філософія і мистецтво маньєризму, бароко, рококо. Філософське підґрунтя мистецтва класицизму, просвітництва, романтизму, критичного реалізму. Філософія мистецтва і мистецькі практики у творчості діячів доби Відродження. Ідейне наповнення мистецтва доби Реформації. Мистецтво класицизму, просвітництва, романтизму, критичного реалізму як втілення ідей філософії мистецтва свого часу.

Культурологічний підхід як універсальна методологія сучасного аналізу мистецтва

Сучасні підходи до вирішення проблеми сутності мистецтва. Визначення культури творення як призначення мистецтва. Мистецтво в системі форм культуротворення. Пошуки сутності мистецтва у сучасній філософії мистецтва. Проблема походження мистецтва. Культурно-історичні передумови виникнення мистецтва. Виникнення мистецтва на шляху «від міфу до логосу».

Мистецтво як спосіб культуротворення

Художній образ як спосіб мислення та передачі інформації. Художній твір та його культурне буття. Художня культура як система. Структура художнього образу. Художній твір та його сприйняття. Система художньої культури суспільства.

Аналіз сучасного стану мистецтва за методологією культурологічного підходу

Кризові явища в філософії та мистецьких практиках ХХ століття. Ідейно-теоретичні засади вітчизняного мистецтва ХХ століття. Сучасна ситуація в теорії та практиці вітчизняного мистецтва.

Філософія мистецтва та мистецькі практики ХХ та ХХІ ст.

Мистецтво ХХ століття у пошуках призначення та визначення. Ідеологія вітчизняного мистецтва ХХ століття. Філософія мистецтва та мистецькі практики у сучасній Україні.

ІІІ. Орієнтовні питання

Теорія та методика мистецтва балетмейстера:

1. Головне завдання режисера-балетмейстера музичної вистави.
2. Функції режисера-балетмейстера під час співпраці в складі постановочної групи музичної вистави.
3. Загальний пластичний колорит вистави – це...
4. Форми танцю це....
5. Дієвий танець визначається як...

Філософія мистецтва

1. Одним з видів візуальних мистецтв є:
2. Стель — це...
3. Індивідуальним стилем митця називають:
4. Художня мова буває:
5. Онтологічний і семіотичний критерії класифікації мистецтв відрізняються за:

IV РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Пронин А.М. Этика и эстетика. Конспект лекций. – М., 2005 (у репозиторії Університету Грінченка інд. код. 1786).
2. Дианова В.М. Постмодернистическая философия искусства: истоки и современность. – М., 1999 (у репозиторії Університету Грінченка інд. код. 2308).
3. Захаров Р. Сочинение танца. Страницы педагогического опыта. - М.: Искусство, 1983.
4. Богданов Г. Работа над музыкально-танцевальной формой хореографического произведения: Учебно-методическое пособие. Вып.2. - М.: ВЦХТ («Я вхожу в мир искусств»), 2009.

Додаткова:

5. Бичко А . К., Гнатенко П. І., Феоктістов А. М. Теорія та історія світової та вітчизняної культури. Курс лекцій / А . К Бичко., П. І Гнатенко., А. М.Феоктістов. – К.: Либідь. – 1993. – 390 с.
6. Эстетика: Підручник / Л.Т. Левчук, Д. Ю. Кучерюк, В. І. Панченко; За заг. ред. Л. Т. Левчук. – К.: Вища шк., 1997. – 399 с.
7. Філософія: Словник-довідник : навчальний посібник / За ред. І. Ф. Надольного, І. І. Пилипенка, В. Г. Чернеця . – К.: НАКККіМ, 2011. – 480 с.
8. Захаров Р. Искусство балетмейстера–М.:Искусство, 1954.
9. Богданов Г. Работа над содержанием хореографического произведения. – М., 2007.
10. Тен И. Философия искусства. – М., 1996 (у репозиторії Університету Грінченка інд. код. 2356).
11. Киященко Н.И. Эстетика – философская наука. – М., 2005 (у репозиторії Університету Грінченка інд. код. 1815).